

B. Løgtingið viðtekur lóg um karmar fyrri föroyskt fiskivinnulív á sjógví og landi, fevnandi um tær umleið 20 størstu bygdirnar, ið hava basalu fortreytirnar fyrri vinnuvirksemi sambært uppskoti Høgna Hoydal's. Henda lóg fevnir eisini um allar aðrar bygdir í landinum, sum kunnu gerast burðardyggir, partar av útflutningsvinnuni sambært fyrirtætinum í hugtakinum Teknologisk Bygdamennning.

C. Løgtingið viðtekur lóg um stigvísa kapitalisering av verandi studningum til tað samlaða vinnulívið.

D. Løgtingið viðtekur lóg, ið heimilar eingangstudningar í sambandi við nýlögur í fiskivinnuvirksemi, bæði á sjógví og á landi.

E. Løgtingið viðtekur lóg, ið heimilar, at nýlögur kunnu gerast í nýtt vinnuvirksemi og í nýggj skip, og at tað í samband við hesar ilögur kann veitast tíðaravmarkað veðhald fyrri tilfærilögur, ið koma undir virksemi innan karmarnar av lógum og reglugerðum undir B.

F. Løgtingið viðtekur lóg, ið broytir viðtøkurnar fyrri Framtaksgrunnin. Hesin kann sambært broyttu viðtøkunum gerast tað amboð, ið kann seta í verk og kann samskipa verkætlanir, sum koma undir lógir og reglugerðir undir B - C - D - E - G - H - I og J. Grunnurin fær eina vegleiðandi og eftirlitandi funktión, tá ræður um strategi, teknologi og praktiskan rakstur innan karmarnar av lógunum undir B. Grunnurin skal umframt, heilt ella partvíst, kunna luttaka við líkvíðum partinum av eginkapitalsfiggingini hjá einstøku virkjunum, ið verða sett á stovn innan karmarnar av B og J.

G. Løgtingið heimilar kommununum at seta x-partar % av skattainntøkunum í ein vinnulívgrunn, sum í síni útgangsstøðu kann luttaka í mun til tær upphæddir, ið soleiðis koma til vega, men har tað eisini er gjørligt at virka saman við øðrum kommunum skulu størri verkætlanir fremjast. Hesin grunnur skal tryggja við veðrætti í virkisgøgnum.

H. Løgtingið heimilar landskassanum yvir landskassan at seta y - partar %

av skatta- og avgjaldsinn-tøkum landskassans í ein vinnulívgrunn. Hesin skal virka og tryggja á sama hátt sum nevnt undir F.

I. Løgtingið viðtekur lóg um figgingarvirksemi. Saman við landsbankanum verður settur á stovn ein vinnulívins figgingarstovnur við X deildum. Við t.d. 15 ára Skipafigging. 10 -20 ára Vinnu-figging til virksemi á landi. 30 ár Sethúsafigging. Trygðargrunnur (Katastrofufurgunnur) Tryggingarvirksemi. Eftirlønargrunnur. Oljvinnuvirksemi. Bilafigging. Grunnur til figging av almennum tænastufyrirtøkum: t.d. Telecom. Flogferðsla - tyrlutanasta og samfelagsneyðugar aljóða rutur - SL og tilfíkt. Ein týðandi uppgáva verður veiting av framleiðslu- og útflutnings-kreditum til vinnulív. Eisini veðhald fyrri lánshævum, eftir líkandi treytum, sum landskassalánshævum kunnu handlast nú

J. Løgtingið viðtekur lógargreglur um juridiska bygnaðin av tí virksemi og teim virkjum/skipum, ið koma undir nýggju lógarkarmarnar frá A til J. Til dømis bygna fyrri ymisk sløg av feløgum: Tað verði seg smápartafeløg, vanlig partafeløg, kooperativir, partafeløg við avmarkaðari ábyrgd, og so viðari. Reglur og rættindi til teknung av partabrovm A og B. Fólkapartabrov. Lánshæv v.m. Umframt skipanir um rentur javnbjóðis bankarentu, fyrri ilögur, ið verða gjørdar í föroyskt vinnulív, bæði á sjógví og á landi.

VIÐMERKINGAR

Tað snýr seg um teknologi ella á okkara máli **tøkni**...! Vit hava seinastu 6 mánaðarnar, fyrri fyrstu ferð, havt eitt serligt høvi, har tað hevur verið gjørligt, frá byrjan til enda, fyrri opnum skermi, at fylgja við gongdini í einum máli, sum snýr seg um gamla niðurslitna teknologi, og tá serliga um avleiðingarnar av teknologi. Lat tað verða sagt beinanvegin at tað er teknologi - vánalig ella góð - ið gerð av at um vit eru/gerast taparar ella vinnarar í einhvørjum samfelag. Eisini í okkara í dag. Stórt sæð so er tað av teknologiskum ávum (gomul skip - gomul flakavirkir) at vit liggja so sum vit gera...!

Hetta uppskot um 10 lógir miðjar í móti at gera okkum froyingar førar fyrri at fara

í holt við at endurnýggja okkara teknologi. Fara vit ikki nú undir at skapa neyðugu teknologisku fortreytirnar er tað ein stóru spurningur, um vit nakrantíð aftur koma at fóta okkum.

Allan vegin hesi seinastu kreppuárin hevur hin reyði tráðurin verið hesin, at tað eru okkara teknologisku fortreytir, sum eru heilt av allari leið. Tað er ikki at taka munin ov fullan tá sagt verður, at vit hava onga nýtiliga teknologi. Tað er heldur ikki ov nógv gjørt av, tá sagt verður at vit sjáldan hava havt rættulig amboð at virka við.

Flotin er avgamall og niðurslitin. At tosa um løsemi og kostnaðarstøði, tá fortreytirnar eru ein teknologi á nógv verri støði enn tað sum Nolsøyar Páll umboðar, er púrt burdurvið. Ikki fyrr enn vit aftur hava ein teknologiskt forsvarligan flota ber til at tosa um kostnaðarstøði og løsemi.

Øll hava vit valeyst fingið tað burdurvið kjakinum um Fiskavirking at virðið á okkara samlaðu flakavirkjum liggur millum 45 og 47 milliónir krónur. Hetta átti at sagt okkum at her er so út av lagi, sum tað kann verða. Hvussu kunnu vit

droyma um ein framkomnan matvøruindnað við ongum framleiðslutólum? Eisini á hesum økinum ber ikki til at tosa um kostnaðarstøði og løsemi fyrr enn fortreytirnar fyrri hesum eru fingnir til vega

Tað er hetta hesar lógir eru ætlaðar til.

Talan er um at fáa gjørt og viðtíknar nakrar lógir, ið skulu gera tað møgult at savna pening, gera ilögur og veita veðhald í samband við endurreis-ingar av föroyska vinnulívinum bæði á sjógví og landi, soleiðis at föroyska vinnulívið sum heild kann fáast aftur at virka, á ein hátt at tað aftur tekur seg upp virksemi á øllum teim plássum, sum í dag liggja í vinnuløysi. Talan er sostatt um meginpartin av landinum uttan tey plássini har tey 6 - 8 virkini hjá Fiskavirking halda til, umframt Klaksvík, Lørvík, Hvalba og Tvøroyri, har tað er eitt sindur av virksemi sum er.

Okkum tørvar ilögur- og rakstrarpening til tess at kunna gera okkara skipasmíðjur førar fyrri eftir 7 til 10 árum, at byggja okkum ein nýggjan búskaparlaga sæð burðardyggan, umhvørvis- og ergonomisk skilagóðan flota. Og vit

hava bruk fyrri nógvum peningi, nú tað skulu setast umleið 20 nýggj virkir, av miðalstødd upp, í minst 20 bygðum. Og vit skulu eisini hava nakað av peningi, tá allar tær smærru og minstu bygdirnar í landinum skulu gerast partar av útflutningsvinnuni á optimalt burðardyggu støði.

Viðmerkingar til A: Lógin skal forða fyrri, at vit lenda í stórum sosialum trupulleikum orsakað av hópuþessagnum og stórum knappleggum falli í útflutningsvinnuni.

Viðmerkingar til B. Lógin skal taka útgangsstøði í bygðasamfeløgum við íbúgvartali oman-fyrri XX. Hesar bygdir, ið verða defineraðar hvør í sær, eru tílíkar, har basalu fortreytirnar fyrri vinnuvirksemi eru til staðar. Smærru bygdir, ið gerast partar av útflutningsvinnuni og gera ilögur í tøkni sambært hugtakinum *Teknologisk Bygdamennning skulu hava atgongd til figging á jøvnum fœti við tær størri eindirnar.

Viðmerkingar til C. Iløgustuðul soleiðis sum hesin verður brúktur í dag, hevur somu negativu effekt sum "eftirfylgjandi saneringar": Tað vil siga at hesin stuðul "æviggerð" eina teknologi vit skjótast gjørligt áttið at sloppið okkum av við. Tað er tí betri at nýta henda pening forhonds soleiðis at tað er nýggj burðardygg teknologi vit gjalda fyrri í staðin fyrri sum nú, at halda fram at sanera (les: gjalda fyrri) gamla teknologi.

Viðmerkingar til D. Talan er um tann grunnin neyðugt er at seta á stovn í sambandi við lóg um kapitalisering av núverandi studningum til vinnulívið. Grunnurin skal umsita kapitaliseraða studningin.

Viðmerkingar til E. Hesin studningur skal veitast sum eingangs ígongdsetarastudningur til tess at gjalda virkisgøgn niður á forrentningsniveau. Talan er sostatt um eitt slag av "forhonds-sanering", í staðin fyrri sum nú, har "eftirfylgjandi" saneringar verða brúktar, helst aftaná at óbøttulig skaði longu er hendur. Skaðiligt fyrri eitt samfelag er tað tá saneringar leingja um lívið hjá einari teknologi, ið tað var neyðugt at sanera.

Viðmerkingar til F. Vit eiga at fáa meira positiva nýttu burtúr Framtaksgrunnin-

um, ið á henda hátt sleppur í gongd við verulig projekti, ið staðin fyrri sum nú, at virka sum kreppugrunnur hjá eini vinnu sum heilt týðiliga hevur rent seg í trupulleikar av teknologiskum ávum.

Viðmerkingar til G og H. Lógirnar miðja eftir at kommunurnar og landskassin fáa ein lógarfestan rætt og eitt høvi til at akkumukera kapital, at nýta í kommununum og/ella í landsins bestu interessum. Samráðingarnar um Fiska-virking fyrri árskrifti sýndi ikki tær stóru nøgdinar av vága-fúsum kapitali í föroyska sam-felagnum.

Viðmerkingar til I: Lógin miðar eftir at fáa støðgað útflutninginum av kapitali úr samfelagnum til rentur og avdráttir av øllum líkindi figgingum, ið vit froyingar líka so væl kundi havt ágoðan av sjálvni. Mál-ið skal eisini vera, at almenningar rentuútreiðslur, ið týngja raksturinn av almennum tænastufyrirtøkum negativt, ikki skulu kunna slúast út til privatir profitfyrirtøk-ur.

Tín avgerð

Eg eri ikki hvørki løgtings- ella býráðslimur, so eg havi ikki nakað forum til fram-løgu av hesum tankum. Tá verður hetta sett í almenn bløð - til almenningin - at taka støðu til. Tað stendur einum og hvørjum, sum heldur seg til, at taka hetta sum sitt uppskot. Broytin-ar til tað betra eru vælkominar - til dømis at taka okkurt burtúr og at seta okkurt betri ella frægari í staðin, kortini soleiðis, at málið ikki verður mist úr eygsjón.

febr.1997 jsmth.

